

Kom med freden

110141

**BJØRN BRØYMER
JON PETER EVENSEN
(foto)**

- Jeg ble ansatt i Verdens Gang mens jeg var i London under krigen. Asbjørn Barlaup arbeidet i Forsvarets overkommando. Han visste om Verdens Gang og jeg ble shanghalet, sier redaktør Oskar Hasselknippe, Verdens Gang-veteranen som opplevet avisens første dag, lørdag 23. juni 1945.

Oskar Hasselknippe, som i dag er 84 år, begynte sin pressekarriere som journalist i Velgeren på Gjøvik. Under krigen var han sjef for Distrikt 14,2 i Hjemmefronten. Slik gikk det til at odelsgutten fra Biri endte opp som VG-medarbeider, eller medarbeider i Verdens Gang som han selv foretrekker å kalle avisen. Han virket som ansvarshavende redaktør fra 1953 til han falt for aldersgrensen i 1978.

” Vi la stor vekt på å få et objektivt referat av rettsaken mot Quisling ”

- C. J. Hambro forsøkte å forhindre utgivelsen av Verdens Gang i Hjemmefrontens regi. Nå var det ikke meningen at den skulle bli Hjemmefrontens avis og det ble den heller ikke.

Noe av det første journalisten Oskar Hasselknippe gjorde var å dekke landssviksaker. Først straffesaken mot Vidkun Quisling fra august til oktober 1945. Asbjørn Barlaup og Oskar Hasselknippe delte referansepapirene.

- Det var spennende. Og litt annerledes enn jeg hadde tenkt. Vi var litt skuffet da vi så Quisling i retten. Jeg hadde trodd han var en stor og farlig fiende. Isteden fremsto han som sky og liten. Men han tok seg opp på slutten. Vi la stor vekt på å få et objektivt referat av rettsaken. Jeg har inntrykk av at andre aviser skulle vise at de var på Hjemmefrontens side, men hva var vel meningen med det? Hjemmefronten hadde jo vunnet. Akkurat gjorde sitt beste for å sette opp en tiltale som skulle diskreditere Quisling mest mulig, noe av den ble frafalt. Men det var ingen tvil om at dommen både var rettfærdig og riktig. En viss tro på muligheten for å unngå dødsstraff forelå på et visst tidspunkt under prosessen, men det fortok seg på slutten av saken.

Oskar Hasselknippe dekket også straffesaken mot Quislings justisminister, Sverre Riis-

næs, som endte med at Riisnæs ble erklært sinnssyk. For snart ti år siden sto rettspsykiateren frem i N.S.-avisen Folk og Land og sa at han fikk erklært Sverre Riisnæs som sinnssyk for å spare ham for en sikker dødsdom. Sverre Riisnæs ble sendt til Reitgjerdet og slapp ut etter noen år og døde i høy alder.

- Jeg er helt sikker på at Riisnæs spilte sinnssyk. Det gjorde han godt. Jeg husker hvordan fire politimenn bar

” Jeg er helt sikker på at Sverre Riisnæs spilte sinnssyk ”

ham ut av Tinghusets korridorer mens han skrek og bar seg. Det var psykiaterens erklæring som reddet ham. Men han illustrerte den erklæringen godt med sin opptreden.

Oskar Hasselknippe refererte også saken mot Knut Hamsun.

- Der hadde jeg et noe annet syn enn Dagbladet, den avisen var jo rabiat mot ham. Det var ingen tvil at det var landssvik det han gjorde, men vi hadde ikke råd til å kaste vrak på en forfatter av verdensformat. Det jeg skrev var nok annerledes enn hva som sto i andre aviser. Hamsun ble ikke dømt for landssvik, han fikk en bot for at han var medlem av N.S., men han var jo ikke medlem heller.

Oskar Hasselknippe ble Verdens Gangs redaktør i en krisetid, da Libertas gjorde forsøk på å overta avisen. Organisasjonen innsatte Knut Greve som redaktør, men det vakte så sterke reaksjoner i redaksjonen at Libertas måtte sørge for at Greve gikk etter fire måneder. Han døde under tragiske omstendigheter.

” Det var ingen tvil at Hamsun gjorde landssvik, men vi hadde ikke råd til å kaste vrak på en forfatter av verdensformat ”

- Greves dramatiske sorti reddet Verdens Gang fra Libertas' grep. Da fikk Libertas kalde føtter, sier Hasselknippe.

Han forteller at Verdens Gang opplevet store økonomiske problemer både i 50- og 60-årene og at i 1962 lånte Aftenpostens eiere VG 1 million kroner og tilbød



VG-VETERANEN: Journalist fra VGs første dag og ansvarshavende redaktør i 25 år. En av Oskar Hasselknippes første oppgaver var å dekke Quisling-saken i 1945.

avisen å trykke VG i sine lokaler. Først i juni 1966 overtok Aftenpostens eiere driften av VG.

- Initiativet kom fra Aftenposten. De var interessert i samarbeide, slik at Verdens Gang kunne være en konkurrent til Dagbladet. Men de så den gang Verdens Gang som en mulig klamp om foten. Aftenpostens eiere aksepterte

at VG fortsatte sin politiske linje, som var en liberal.

Hasselknippe karakteriserer Tinius Nagell-Erichsen som en meget vellykket disponent i Verdens Gang etter Aftenpostens overtagelse. Han er opptatt av å understreke at grunnen til VGs opplagsøkning ligger i en mildere image enn Dagbladet i den tøv-

te konkurransen. Når VG kunne øke sin redaksjonelle stab og sideantall og forbedre sin distribusjon, var suksessen et faktum.

- Dagbladet gikk ikke tilbake. Men Verdens Gang fikk helt nye avislesere. Dette kan jeg vise med opplagstall fra år til år. Vi startet med 40 000. I dag er tallet over 300 000.

X Det var referatet i fagavisen